

basisschool
de vlinder

ANTI-PESTPROTOCOL BASISSCHOOL DE VLINDER

Jessica Peperkamp

DE VLINDER

Inhoudsopgave:

• Antipestprotocol de Vlinder – het doel	2
• Signalen van pesten	4
• Aanpak van ongewenst gedrag in 4 stappen	5
• Consequenties	6
• Begeleiding van de pester en leerling die gepest wordt	7
• Oorzaken van pestgedrag	8
• Adviezen aan ouders	9
• Digitaal pesten	10

Anti-Pestprotocol basisschool De Vlinder

Dit anti-pest protocol heeft als doel:

“Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten op school

Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden:

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een contactpersoon nodig. De contactpersoon kan u in contact brengen met een vertrouwenspersoon die bij de Stichting Tabijn is aangesteld.

Op iedere school is een contactpersoon aangesteld.
Op De Vlinder is dat de intern begeleider Jessica Peperkamp.

Het probleem dat pesten heet:

- De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in lagere wordt er gepest.
- Het is belangrijk om het onderwerp “gedrag” regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het preventief kan werken.

Hoe willen wij daar op De Vlinder mee omgaan?

- Bij de Vlinder maken wij gebruik van PBS (zie borgingsplan PBS). PBS zorgt ervoor dat het voor leerlingen, leerkrachten en ouders duidelijk is welk gedrag er gewenst is op school.
- We willen regelmatig een onderwerp mbt gedrag in de groep aan de orde stellen.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals:
Spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Signalen van pesten kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst zijn voorbeelden. Pesten kan zich op veel meer manieren uiten. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Aanpak van ongewenst gedrag in 4 stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen → stop, loop, praat (volgens de afspraken van PBS)

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht het probleem aan de leerkracht voor te leggen

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen consequenties. (zie bij consequenties).

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest / ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking. (zie bij consequenties) Ook wordt de naam van de ruziemaker / pester in Swissuite genoteerd.

Bij iedere melding omschrijft de leerkracht 'de toedracht'.

Bij de derde melding in Swissuite worden de ouders op de hoogte gebracht van het gedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Bij een "groot" incident worden ouders gelijk op de hoogte gesteld.

Consequenties

Binnen PBS hebben we een menu op van consequenties waaruit leerkrachten kunnen kiezen. Door variatie aan te brengen in de consequenties kan rekening worden gehouden met de functie van het gedrag dat de leerlingen laten zien.

Fase 1:

Menu van consequenties	
Uit situatie halen	5 minuten apart zitten 5 minuten naast de leerkracht blijven staan/zitten. Volgende keer niet meedoen. Leerling krijgt aparte plek. Leerling wordt bij een andere leerkracht geplaatst.
Privilege wegnemen	Leerling mag niet zelf kiezen met wie hij wilt spelen. Leerling mag niet zelf kiezen welke taak hij mag doen. Leerling mag niet zelf kiezen waarmee hij wil spelen. Leerling mag niet meedoen met de voetbalbeurt.
Extra taak	Leerling krijgt schrijftaak Leerling moet een excuusbrief schrijven/ tekenen.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in Swissuite en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het SWV, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling:

<ul style="list-style-type: none">• Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
<ul style="list-style-type: none">• Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten
<ul style="list-style-type: none">• Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
<ul style="list-style-type: none">• Zoeken en oefenen van een andere reactie; bijvoorbeeld je niet afzonderen
<ul style="list-style-type: none">• Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest
<ul style="list-style-type: none">• Nagaan welke oplossing een kind zelf wil
<ul style="list-style-type: none">• Sterke kanten van de leerling benadrukken
<ul style="list-style-type: none">• Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
<ul style="list-style-type: none">• Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
<ul style="list-style-type: none">• Het gepeste kind niet overbeschermen; bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

<ul style="list-style-type: none">• Praten; zoeken naar reden van ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
<ul style="list-style-type: none">• Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
<ul style="list-style-type: none">• Excuses aan laten bieden
<ul style="list-style-type: none">• In laten zien welke sterke (leuke) kanten de pesten heeft
<ul style="list-style-type: none">• Pesten is verboden in en om school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest-belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt
<ul style="list-style-type: none">• Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-denk-doe houding' of een andere manier van gedrag aanleren
<ul style="list-style-type: none">• Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?*
<ul style="list-style-type: none">• Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
<ul style="list-style-type: none">• Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buiten gesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan ouders:

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Digitaal pesten

Pesten via internet, cyberpesten dus, is net zo erg als gewoon pesten.

Tips om cyberpesten te voorkomen

- Houd je wachtwoord en inlognamen geheim, ook voor vrienden.
- Denk goed na over wat je over jezelf op internet zet en welke foto's je erbij zet.
- Doe aardig, wees zelf geen pestkop. Kan jouw bericht kwetsend zijn? Plaats het dan niet of schrijf het anders op.

Wat kun je doen tegen cyberpesten?

- Uitloggen.
- De pester blokkeren.
- Niet terug-pesten! Dat maakt het erger.
- Pestmailtjes en appjes negeren: niet openen en niet beantwoorden.
- Alle berichten of mailtjes bewaren, zodat je ze als bewijs kunt gebruiken.
- Nare opmerkingen op je profielpagina kun je verwijderen (maak een schermafdruck als je bewijs wilt verzamelen).
- Als je weet wie het doet, zeg dan duidelijk tegen diegene dat je wilt dat het stopt.
- Doe verder net of het je niks kan schelen, dan heeft de pester er geen plezier aan.
- Heeft iemand een foto of filmpje van jou op een website gezet? Vraag dan de beheerder om die direct te verwijderen.

Praat over cyberpesten

Blijf er niet alleen mee zitten. Praat erover met iemand die je vertrouwt. Laat ook een paar berichten zien. Samen kun je een oplossing bedenken.

Je kunt ook anoniem bellen of chatten met bijvoorbeeld De Kindertelefoon. Ze hebben ook een forum waar je je verhaal kunt delen met andere jongeren.

En kijk op of www.pestweb.nl voor tips en informatie over cyberpesten.